

ZARZĄDZENIE NR 119/2024
WÓJTA GMINY STEGNA

z dnia 17 czerwca 2024 r.

w sprawie wprowadzenia Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Stegna.

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i 721) oraz art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r., poz.560) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Wprowadzam Politykę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Stegna, zwaną w dalszej części Zarządzenia Polityką.

§ 2.

Szczegółowe standardy, cele, zasady i procedury Polityki, o której mowa w § 1, określa Załącznik do niniejszego Zarządzenia.

§ 3.

1. Każdy pracownik będący opiekunem odpowiedzialnym za bezpieczeństwo dzieci dojeżdżających do placówek oświatowych, zatrudniony w placówce oświatowej na terenie Gminy Stegna, zobowiązany jest do zapoznania się z treścią Polityki i jej przestrzeganiem.

2. Oświadczenie o zapoznaniu się z treścią Polityki, zaopatrzone czytelnym podpisem pracownika i datą dołącza się do akt osobowych pracownika.

§ 4.

Zarządzenie podlega ogłoszeniu poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w placówkach oświatowych na terenie Gminy Stegna, w Urzędzie Gminy Stegna oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Stegna.

§ 5.

Wykonanie Zarządzenia powierza się Kierownikowi Referatu Społeczno-Organizacyjnego w Urzędzie Gminy Stegna oraz Dyrektorom placówek oświatowych z terenu Gminy Stegna.

§ 6.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Z-ca Wójta: **Tomasz Gajewski**

Wstęp

Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Stegna.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników placówek oświatowych z terenu Gminy Stegna - będących opiekunami dowożenia dzieci do szkół i przedszkoli jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownicy, o których mowa powyżej, traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez w/w pracowników wobec małoletniego przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych danej placówki, przyjętej Polityki oraz swoich kompetencji.

Rozdział 1.

Objaśnienie terminów używanych w dokumencie Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Stegna.

1. Pracownikami ze strony danej placówki oświatowej będącymi opiekunami dzieci dowożonych do placówek oświatowych są osoby zatrudnione na podstawie umów o pracę lub umów zlecenia — zwani dalej pracownikami lub opiekunami dowożenia.

2. Małoletnim lub dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia, a jeżeli jest to dziecko niepełnosprawne do to do ukończenia 24. roku życia.

3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.

4. Zgoda opiekuna dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z opiekunów dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami dziecka należy poinformować opiekunów o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.

5. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym opiekuna dowożenia i kierowcę lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

6. Osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Stegna, to wyznaczony przez dyrektora danej placówki oświatowej pracownik sprawujący nadzór nad realizacją Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, w tych instytucjach.

7. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Rozdział 2.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Opiekunowie odpowiedzialni za bezpieczeństwo dzieci dojeżdżających do szkół posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków dowożenia dzieci, zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.

2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka opiekunowie odpowiedzialni za dowożenie dzieci informują odpowiedzialnych za te kwestie pracowników placówek oświatowych, którzy wdrażają procedury ochrony dzieci przyjęte w placówce, podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.

3. Opiekunowie dowożenia monitorują sytuację i dobrostan dziecka.

4. Opiekunowie dowożenia znają i stosują zasady bezpiecznych relacji opiekun dowożenia -dziecko, dziecko-opiekun dowożenia i dziecko—dziecko ustalone w niniejszej Polityce.

5. Rekrutacja pracowników na stanowisko opiekuna dowożenia do szkół i placówek oświatowych odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu.

Rozdział 3.

Zasady rekrutacji pracowników oraz konsekwencje nieprzestrzegania/naruszenia zasad Polityki przez opiekunów dowożenia w stosunku do dzieci.

1. Rekrutacja na stanowisko opiekunów dowożenia odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji pracowników. Rekrutacja oraz konsekwencje nieprzestrzegania/ naruszenia zasad Polityki przez opiekunów dowożenia w stosunku do dzieci zawiera Załącznik nr 2. do niniejszej Polityki.

Rozdział 4.

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy opiekunami dowożenia a dziećmi

1. Opiekunowie dowożenia znają i stosują zasady bezpiecznych relacji opiekun dowożenia-dziecko, dziecko-opiekun dowożenia, dziecko-dziecko. Zasady stanowią Załącznik nr 3 do niniejszej Polityki.

Rozdział 5.

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w czasie dowożenia dzieci

1. Zasady dostępu dzieci do Internetu wyłączają dowożenie ich do placówek oświatowych na terenie Gminy Stegna. Opiekunowie dowożenia nie zapewniają dzieciom dostępu do Internetu, jednak są zobowiązani podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności poinformować o takim incydencie osoby będące pracownikami placówki oświatowej pedagoga/psychologa lub osoby upoważnione i wskazane przez placówkę do tych celów.

Rozdział 6.

Zasady ochrony danych osobowych i wizerunku dziecka

1. Opiekunowie dowożenia i kierowcy zapewniają najwyższe standardy ochrony danych osobowych i wizerunków dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

2. W swoich działaniach kierują się odpowiedzialnością i rozważą wobec udostępniania danych osobowych przewożonych dzieci, utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci.

3. Opiekunowie dowożenia posiadają zakaz utrwalania, przetwarzania oraz udostępniania danych osobowych dziecka oraz publikacji wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo), ponieważ wymaga to pisemnej zgody opiekuna prawnego dziecka.

4. Tylko w nadzwyczajnych sytuacjach, jak np. wypadek, opiekun dowożenia jest zobowiązany udzielić informacji na temat danych osobowych dziecka odpowiednim służbom, np. Policji, ratownikom medycznym, przybyłym na miejsce zdarzenia.

5. Opiekunowi dowożenia nie wolno umożliwiać osobom trzecim, ani przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) w pojeździe lub koło pojazdu dowożącego dzieci do placówki oświatowej bez pisemnej zgody opiekuna prawnego dziecka.

6. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, opiekun dowożenia musi skontaktować się z placówką, do której uczęszcza dziecko, która może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie osobie trzeciej lub przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka — bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

7. Pisemna zgoda, o której mowa powyżej, powinna zawierać informację, gdzie będą udostępnione dane osobowe dziecka lub umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie youtube.com w celach promocyjnych).

8. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

Rozdział 7.

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

1. Zagrożenie bezpieczeństwa dzieci może przybierać różne formy, z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.

2. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:

l) popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem);

- 2) doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie;
- 3) doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną, czy zdrowiem).

3. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:

- 1) osoby dorosłe (opiekunów dowożenia, kierowców, inne osoby trzecie, opiekunów prawnych);
- 2) inne dziecko.

4. W przypadku powzięcia przez opiekuna dowożenia podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone lub zgłoszenia takiej okoliczności przez dziecko, lub opiekuna dziecka, opiekun dowożenia ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej (zwanej również kartą interwencji) i przekazania uzyskanej informacji na piśmie (do wyboru) wychowawcy/pedagogowi/ psychologowi/ kierownictwu placówki lub innej osobie wyznaczonej przez placówkę do przyjmowania zgłoszeń podejrzenia krzywdzenia dziecka, do której uczęszcza dziecko. Wzór notatki służbowej (karty interwencji) stanowi Załącznik nr 4 do niniejszej Polityki. Notatka może mieć formę pisemną lub mailową.

5. Dane osoby (imię, nazwisko, email, telefon) wyznaczonej przez placówkę, do której uczęszcza dziecko, do przyjmowania zgłoszeń podejrzenia krzywdzenia dziecka, powinny być podane do wiadomości personelu placówki, opiekunów dowożenia, dzieci i ich opiekunów prawnych.

6. Placówka oświatowa po otrzymaniu notatki służbowej od opiekuna dowożenia powinna podjąć swoją procedurę dotyczącą standardów ochrony małoletnich w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przyjętą w swojej placówce, a otrzymaną notatkę (informację) włączyć do dokumentacji sprawy.

7. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policję, pogotowie ratunkowe) dzwoniąc pod numer 112. Powiadomienia służb dokonuje osoba, która pierwsza powzięła informację o zagrożeniu, a następnie wypełnia notatkę służbową (kartę interwencji) i przekazuje pracownikowi placówki.

8. Wszyscy opiekunowie dowożenia, którzy w związku z wykonywaniem czynności służbowych podjęli informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom, w ramach działań interwencyjnych.

9. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez opiekuna dowożenia lub kierowcę, wówczas osoba ta zostaje odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.

10. W przypadku, gdy opiekun dowożenia lub kierowca dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, dyrektor placówki powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać osobę podejrzewaną o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji, gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności, gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniona przez placówkę, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy zarekomendować zakaz kontaktów i wstępu tej osoby na teren placówki, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z firmą transportową.

11. W przypadku, gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, placówka, do której uczęszcza dziecko powinna o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

12. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko jadące w pojeździe należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzewanym o krzywdzenie oraz przekazać informację do placówki, która przeprowadzi czynności wyjaśniające, skontaktuje się z opiekunami dziecka, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia powinny być spisywane przez placówkę na karcie interwencji. Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego powinna być sporządzona oddzielnie karta interwencji. Placówka na podstawie swoich procedur określi plan postępowania w określonym przypadku.

13. W przypadku, gdy dziecko krzywdzące nie uczestniczy w działaniach placówki należy porozmawiać z dzieckiem poddawanym krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z opiekunami dziecka krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. W tym przypadku dyrekcja placówki organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie opiekunów dziecka krzywdzącego).

14. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, opiekun dowożenia powinien jak najszybciej poinformować placówkę, do której uczęszcza dziecko, a później złożyć notatkę służbową. Placówka ta powinna poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie.

15. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, opiekun dowożenia powinien jak najszybciej poinformować placówkę, do której uczęszcza dziecko, a później złożyć notatkę służbową. Placówka powinna poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

16. Wszystkie zasady zawarte są w Załączniku nr 5 do niniejszej Polityki - Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka również przez osobę nieletnią, czyli taką, która nie ukończyła 17. roku życia.

Rozdział 8.

Monitoring stosowania Polityki

1. Dyrektorzy placówki oświatowej, do której są dowożone dzieci wyznacza osobę odpowiedzialną za Politykę ochrony dzieci w danej placówce i w trakcie dowożenia. Opiekunowie dowożenia powinni uzyskać informacje do kogo mają zgłosić ewentualne podejrzenia krzywdzenia dziecka i przekazać notatkę służbową w tej sprawie.

2. Osoba, o której mowa w punkcie poprzedzającym jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Polityki placówki, jak i Polityki dowożenia dzieci do placówki, za reagowanie na sygnały podejrzenia krzywdzenia dziecka i prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz za proponowanie zmian w Polityce dowożenia dzieci do placówki.

3.

Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, przeprowadza wśród pracowników placówki, opiekunów dowożenia dowożących dzieci do tej placówki, dzieci oraz opiekunów prawnych, przynajmniej raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki ochrony małoletnich podczas dowożenia. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 6 do niniejszej Polityki.

4. W w/w ankiecie pracownicy placówki, jak i opiekunowie dowożenia, dzieci oraz opiekunowie prawni mogą proponować zmiany Polityki oraz wskazywać naruszenia.

5. Osoba, o której mowa w pkt. 1, dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników placówki, opiekunów dowożenia, dzieci oraz opiekunów prawnych ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z ankiet, który następnie przekazuje dyrektorowi placówki.

6. W przypadku braku zaproponowanych zmian w ankietach, monitoring Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Stegna, zgodnie z art. 22c ust. 6 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy — Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606) musi być wykonany co najmniej raz na 2 lata, by dokonać oceny standardów zawartych w Polityce, w celu dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.

7. Dyrektorzy placówek oświatowych informują Urząd Gminy o konieczności wprowadzenia niezbędnych zmian do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Stegna. Na tej podstawie upoważniony pracownik Urzędu Gminy Stegna uwzględnia zaproponowane zmiany do Polityki, które zostają przyjęte do realizacji na podstawie Zarządzenia i ogłoszenia nowego brzmienia Polityki, poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w placówkach oświatowych na terenie Gminy Stegna, w Urzędzie Gminy Stegna oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Stegna i stronach internetowych placówek oświatowych.

Rozdział 9. Przepisy końcowe

1. Polityka wchodzi w życie z dniem podpisania zarządzenia.

2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników placówek oświatowych, dzieci i ich opiekunów prawnych oraz opiekunów dowożenia i kierowców ze strony firm transportowych świadczących usługi dowozu dzieci do placówek oświatowych, w szczególności poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w placówkach oświatowych i siedzibie Urzędu Gminy Stegna oraz poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną, poprzez zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Stegna, stronach internetowych placówek oświatowych, również w wersji skróconej, przeznaczonej dla dzieci — Załącznik nr 7 do niniejszej Polityki.

I. Zasady bezpiecznej rekrutacji opiekunów dowożenia w placówkach oświatowych na terenie Gminy Stegna.

Poznaj dane kandydata/kandydatki, które pozwolą Ci, jak najlepiej poznać jego/jej kwalifikacje, w tym stosunek do wartości podzielanych przez placówkę oświatową, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.

Powyższe instytucje muszą zadbać, aby osoby przez nie zatrudnione posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne. Aby sprawdzić powyższe, w tym stosunek osoby zatrudnianej do dowożenia dzieci oraz dzielenia wartości związanych z szacunkiem wobec nich i przestrzegania ich praw, dana placówka oświatowa może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:

- 1) wykształcenia;
- 2) kwalifikacji zawodowych;
- 3) przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki.

W każdym przypadku placówka oświatowa musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez nią zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia, a w szczególności:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) datę urodzenia;
- 3) dane kontaktowe osoby zatrudnianej.

2. Poproś kandydata/kandydatkę o referencje z poprzednich miejsc zatrudnienia.

Placówka oświatowa, może prosić kandydata/kandydatkę o przedstawienie referencji od poprzedniego pracodawcy lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydata/kandydatki. Niepodanie takich danych w świetle obowiązujących przepisów nie powinno rodzić dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia wyłącznie w oparciu o tę podstawę. Placówka oświatowa nie może samodzielnie prowadzić tzw. screeningu osób ubiegających się o pracę, gdyż ograniczają ją, w tym zakresie przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych oraz Kodeksu pracy.

3. Przed dopuszczeniem osoby zatrudnianej do wykonywania obowiązków związanych z opieką nad małoletnimi podczas przewozów placówka oświatowa jest zobowiązana pobrać dane osobowe kandydata/kandydatki, w tym dane potrzebne do sprawdzenia osoby zatrudnianej w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym - z dostępem ograniczonym oraz w Rejestrze osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Rejestr dostępny jest na stronie: rps.ms.gov.pl. By móc uzyskać informacje z rejestru z dostępem ograniczonym, konieczne jest uprzednie założenie profilu placówki.

Aby sprawdzić osobę w Rejestrze placówka oświatowa potrzebuje następujących danych kandydata/kandydatki:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) data urodzenia;
- 3) pesel;
- 4) nazwisko rodowe;
- 5) imię ojca;
- 6) imię matki.

Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika, opiekuna dowożenia.

4. Pobierz od kandydata/kandydatki informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600) lub za odpowiadające, tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

5. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinna przedłożyć Ci również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej, związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów.

6. Pobierz od kandydata/kandydatki oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwie obywatelstwa, złożone pod

rygorem odpowiedzialności karnej.

7. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie, o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był/a prawomocnie skazana, w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niego/niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono iż dopuścił/a się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.

8. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

9. Gdy pozwalają na to przepisy prawa placówka oświatowa jest zobowiązana do domagania się od osoby zatrudnianej zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego. Zaświadczenia z KRK można domagać się wyłącznie w przypadkach, gdy przepisy prawa wprost wskazują, że pracowników w zawodach lub na danych stanowiskach obowiązuje wymóg niekaralności.

10. W przypadku niemożliwości przedstawienia w/w zaświadczenia poproś kandydata/kandydatkę o złożenie oświadczenia o niekaralności oraz o braku toczących się wobec niego/niej postępowań przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych za przestępstwa i inne czyny popełnione przeciwko dzieciom. Odmowa złożenia takiego oświadczenia nie może rodzić dla kandydata/kandydatki żadnych negatywnych konsekwencji, w tym być wyłączną podstawą odmowy zatrudnienia.

II. Konsekwencje nieprzestrzegania/naruszenia zasad Polityki przez opiekunów dowożenia i kierowców w stosunku do dzieci

1. W przypadku powzięcia informacji o wszczęciu wobec opiekuna dowożenia lub kierowcy postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej, przeciwko obyczajowości lub przestępstwo z użyciem przemocy popełnione przeciwko dzieciom, należy niezwłocznie takiego pracownika odsunąć od wszelkich form kontaktu z dziećmi i przenieść na stanowisko, na którym kontakt ten nie występuje lub rozważyć zakończenie umowy z tą osobą.

2. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez opiekuna dowożenia lub kierowcę osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.

3. Dyrektor placówki lub osoba wyznaczona wszczyna procedurę na podstawie standardów przyjętych przez placówkę, przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności z jego opiekunami prawnymi.

4. Dyrektor placówki lub osoba wyznaczona stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji szkoły.

5. Dyrektor lub osoba wyznaczona organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

6. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, dyrektor lub osoba wyznaczona sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo Policji lub prokuratury.

7. W przypadku, gdy opiekun dowożenia lub kierowca dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, dyrektor lub osoba wyznaczona bada wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności ma obowiązek wysłuchać osobę podejrzewaną o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia.

8. W sytuacji, gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności, gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby.

9. Jeżeli pracownik, który dopuścił się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniony przez placówkę oświatową, lecz przez firmę transportową (przewoźnika), wówczas należy zawiadomić te podmioty i zarekomendować zakaz wstępu tej osoby na teren placówki, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z tym podmiotem.

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy opiekunami dowożenia, kierowcami a dziećmi

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez opiekunów dowożenia i kierowców jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Opiekun dowożenia lub kierowca traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Pracownik realizuje te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji opiekunów dowożenia lub kierowców z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia o zobowiązaniu się pracownika do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci zawartych w Polityce ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Stegna oraz konsekwencjach ich nieprzestrzegania.

Relacje opiekunów dowożenia i kierowców z dziećmi

Jesteś zobowiązany/a do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy Twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.

Komunikacja z dziećmi

1. W komunikacji z dziećmi zachowuj cierpliwość i szacunek.
2. Słuchaj uważnie dzieci i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
3. Nie wolno Ci zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka.

4. Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.

5. Podejmując decyzje dotyczące dziecka, poinformuj je o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.

6. Szanuj prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępienie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe.

7. Jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z dzieckiem na osobności, zostaw uchylone drzwi do pojazdu lub pomieszczenia i zadbaj, aby być w zasięgu wzroku innych. Możesz też poprosić drugą osobę (jeśli jest), bądź kierowcę o obecność podczas takiej rozmowy.

8. Nie wolno Ci zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

9. Zapewnij dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie (w zależności od procedur interwencji, jakie przyjęła placówka) i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

Działania z dziećmi

1. Doceniaj i szanuj wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.

2. Unikaj faworyzowania dzieci.

3. Nie wolno Ci nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.

4. Nie wolno Ci utrwalać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrekcja placówki oświatowej nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych oraz samych dzieci.

5. Nie wolno Ci proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.

6. Nie wolno Ci przyjmować pieniędzy ani prezentów od dziecka, ani opiekunów dziecka. Nie wolno Ci wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub opiekunów dziecka. Nie wolno Ci zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów czy drobnych upominków.

7. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem przez opiekuna dowożenia lub kierowcę lub opiekunem dowożenia, kierowcą przez dziecko, muszą być raportowane dyrekcji placówki oświatowej lub pracodawcy. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

Kontakt fizyczny z dziećmi

Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, stan zdrowia, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie, gdy dziecko płacze) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

1. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.

2. Nigdy nie dotykaj dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.

3. Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.

4. Nie angażuj się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.

5. Zachowaj szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.

6. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.

7. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, unikaj innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem. Dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku w ubieraniu i rozbieraniu. Zadbaj o to, aby w każdej z czynności pielęgnacyjnych i higienicznych asystowała Ci możliwie inna osoba.

Kontakty poza godzinami pracy

Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć dowożenia dzieci do placówek oświatowych.

1. Nie wolno Ci zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).

2. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).

3. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym dyrekcję placówki oświatowej lub zwierzchnika, a opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.

4. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec opiekuna dowożenia i kierowcy) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci oraz ich opiekunów.

Bezpieczeństwo online

Bądź świadom cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania Twojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także Twoich własnych działań w Internecie. Dotyczy to lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których możesz spotkać dzieci, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystasz. Jeśli Twój profil jest publicznie dostępny, dzieci i ich opiekunowie będą mieć wgląd w Twoją cyfrową aktywność.

1. Nie wolno Ci nawiązywać kontaktów z dziećmi (uczniami i uczennicami) poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.

2. W trakcie dowożenia dzieci osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone, a funkcjonalność bluetooth wyłączona.

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka również przez osobę nieletnią, czyli taką, która nie ukończyła 17. roku życia

Podjezwasz, że dziecko:

a) doświadcza ze strony innego dziecka przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzonej o krzywdzenie;
- sporządź notatkę służbową i przekaz ją osobie odpowiedzialnej lub dyrektorowi placówki, do której dziecko uczęszcza;
- placówka otrzymując taką informację wprowadza procedurę ochrony dzieci ustaloną w swojej placówce

b) doświadcza ze strony innego dziecka jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze)

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzonej o krzywdzenie;
- sporządź notatkę służbową i przekaz ją osobie odpowiedzialnej lub dyrektorowi placówki, do której dziecko uczęszcza;
- placówka otrzymując taką informację wprowadza procedurę ochrony dzieci ustaloną w swojej placówce,

Podjezwasz, że dziecko .

a) doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka, sporządź notatkę służbową i przekaz ją osobie odpowiedzialnej lub dyrektorowi placówki, do której dziecko uczęszcza;
- placówka otrzymując taką informację wprowadza procedurę ochrony dzieci ustaloną w swojej placówce

b) jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka, sporządź notatkę służbową i przekaz ją osobie odpowiedzialnej lub dyrektorowi placówki, do której dziecko uczęszcza;
- placówka otrzymując taką informację wprowadza procedurę ochrony dzieci ustaloną w swojej placówce,

c) doświadcza zaniedbania lub rodzic/opiekun dziecka jest niewydolny wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej)

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka, sporządź notatkę służbową i przekaz ją osobie odpowiedzialnej lub dyrektorowi placówki, do której dziecko uczęszcza;
- placówka otrzymując taką informację wprowadza procedurę ochrony dzieci ustaloną w swojej placówce,.

d) doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze)

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka, sporządź notatkę służbową i przekaz ją osobie odpowiedzialnej lub dyrektorowi placówki, do której dziecko uczęszcza;
- placówka otrzymując taką informację wprowadza procedurę ochrony dzieci ustaloną w swojej placówce.

ANKIETA MONITORUJĄCA

	Pytanie	Tak	Nie
	Czy zapoznałeś się z dokumentem Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Stegna?		
	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
	Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Polityce ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Stegna przez innego pracownika?		
	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem? (wpisz poniżej tabeli)		

Uwagi:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Stegna.

WERSJA SKRÓCONA PRZEZNACZONA DLA DZIECI

Drogie Dzieci, naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez Nasz Zespół jest działanie dla Waszego dobra i w Waszym najlepszym interesie. Nasi opiekunowie dowożenia i kierowcy powinni traktować Was z szacunkiem oraz uwzględniać Wasze potrzeby.

Niedopuszczalne jest stosowanie wobec Was przemocy w jakiegokolwiek formie.

Pracownicy realizując te cele działają w ramach obowiązującego prawa, swoich kompetencji oraz przepisów wewnętrznych - Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem podczas dowożenia dzieci do placówek oświatowych na terenie Gminy Stegna (ten dokument w całości jest umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Stegna oraz na stronach placówek oświatowych, do których uczęszczacie i na tablicach ogłoszeń). Zasady bezpiecznych relacji z dziećmi obowiązują wszystkich.

Oto najważniejsze zasady, o których warto pamiętać:

1. W komunikacji powinniśmy zachować wzajemną cierpliwość i szacunek.
2. Pracownikom nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka.
3. Nie wolno im krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
4. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek, informacje o sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
5. Pracownikom nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
6. Pracownikom nie wolno nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
7. Pracownikom nie wolno utrwałać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych.
8. Pracownikom nie wolno proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.

Informujemy również, że każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne.

Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, stan zdrowia, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego.

NIE WOLNO:

1. Bić, szturchać, popychać, ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka. Dotyczy to również relacji między Wami.
2. Dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.

UWAGA!

Jeśli czujesz się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, możesz o tym powiedzieć Dyrektorowi lub jakimkolwiek innemu pracownikowi placówki oświatowej, do której uczęszczasz - na pewno otrzymasz odpowiednią pomoc!!!

Jeśli jesteś świadkiem nieodpowiednich zachowań pracowników lub kolegów— REAGUJ! - powiedz o tym Dyrektorowi lub jakimkolwiek pracownikowi placówki oświatowej, do której uczęszczasz.